

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintuplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. III. Quomodo Virtutes morales, & præcipuè Prudentia subserviant
Caritati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

fensus per aliam à S. Bernardo l. 9. sup. Pl. *Qui habitat prolatam sententiam exprimi posset: Tantum per nos operabitur DEVS, quantum se nostra in eum fiducia extenderis.* Tertium est: *Id quicquid est, quod amat: quia amor facit unum cum amato, hinc pulchritate S. Augustinus de dicit. Si terram diligis, terra es: si DEVUM diligis, quid vis, ut dicam: DEVES.* Quartum est: *Qui amat, non laborat:* S. Aug. quia amor ita appetit mentem, ut amans vel non sentiat labores, ac difficultates, vel certe contemnat, ut amanti placere, eoque frui possit; hinc Sponsa Cant. 1. ait: *Fasciculus myrrae dilectus meus mihi, & non fascis, eò quod leve pro amore illius ducat, quid quid laboris imminebit & doloris.*

C A P U T III.

QUOMODO VIRTUTES MORALES, ET
PRÆCIPUE PRUDENTIA SUBSER-
VIANT CARITATI.

1. **Q**uia ex una parte, teste S. Gregorio, amor nunquam est otiosus, sed aut operatur magna, si est: aut, si operari renuit, amor non est: ex altera vero parte idem amor communiter, & recte cœcus esse dicitur, ideo meritò virtute aliqua directrice opus habet, quæ ipsi ostendat, quomodo media ad finem præfixum obtinendum oportuna eligere debet, & haec Prudentia dicitur, quæ est *virtus supernaturalis, docens media ad finem supernaturalem consequendum idonea eligere.* Vel, ut brevius S. Augustinus l. 1. c. 13. de lib. arbitr. describit, est *rerum agendarum vel fugiendarum scientia.* Hinc tria illius sunt officia, scilicet sollicitè consultare de mediis, recte de eorum aptitudine judicare, & efficaciter imperare usum seu executionem illorum. Unde Christus Matt. 24. servum prudentem & fidelem requirit; prudentem quem, qui prudenter indaget, quid Dominus velit: fidelem vero, qui id, quod eum velle intellexit, fideliter exequatur, & quo facilè patet præstantia & necessitas hujus virtutis, utque non modò est unum ex præcipuis instrumentis ad perfectionem Caritatis consequandam, sed etiam præ reliquis virtutibus hominem idoneum facit ad altissima quæque officia.

II. Media ad prudentiam acquirendam potiora certar ab Ascetis sequentia. 1. Oratio juxta illud Jacobi quis vestrum indiget Sapientiam postulet à DEO. 2. Freq & familiaris converratio cum Sapientibus juxta illud Dei dis Psal. 17. Cum sapiente sapiens eris. 3. Experientia quam cognoscitur, quem successum sortita sint mediis quis adhibuit; ex hoc enim discit media apta ab interpellernere. Quia verò talis experientia non nisi per longum tempus ordinariè acquiritur, ideo dictamina Sapientiae ipsi per experientiam hauserunt, Posterisque recordarunt, memoria tradenda, & suo tempore præ oculis da sunt.

III. Ex dictis sequentia axiomata erunt ponuntur.
dentalia exercitio. Primum: *Salus*, ubi multa confusa
cum multi plus videant, quam unus, hoc ipso multo
riculum errandi incurritur, si plures in consilium va-
Secundum: *Nemo bonus Index in propria causa*, hinc se-
Prov. 3. suadet: *Ne innitaris prudentia tua*, & ne fuisse
pud temetipsum, quia scilicet amor proprius plerumque
tis obtutum hebetat, & lumen rationis obscurat. T
Melior est vir prudens, quam fortis. Sap. 6. quia Forti-
Prudentia plus damni, quam utilitatis afferet; prude-
tia per consilia interdum efficere, & declinare potest;
tio per fortitudinem effici & declinari debetur.
lioqui per fortitudinem effici & declinari debetur.
tum: *Non est consilium, non Prudentia contra Dominum*
21. quia hoc ipso, quod tale consilium sit contrarie-
apprehendet Sapientes in astutia eorum, & consilia
dissipabit. Job. 5. Quintum: *Astutus omnia agit*, eu-
lio: Prov. 13. quia Sapientia, teste Salomone Pro-
tat in consilio, & eruditis interest cogitationibus
suadet: *Fili sine consilio nihil facias*, & post factum
bis. Eccl. 32. Sextum: *Nunquam nocuit cautela*, ne
Cautionis proprium officium sit, impedimenta, que
bonam impediunt, avertere, haec autem sint innumerabili-
sultius haud dubie est, cautè semper ad ista impedi-
tendere, quam ea negligendo, se temerè in pericula
ris precipitare.